

Najaarsnota 2025

Najaarsnota 2025

Inleiding	3
Totaal	4
Programma 1 Bestuur	7
Programma 2 Maatschappij	12
Programma 3 Omgeving	20
Bijlagen	25

Inleiding

In de Najaarsnota 2025 wordt gerapporteerd over de financiële afwijkingen van het lopende boekjaar met een doorkijk naar de structurele gevolgen. Deze nota bevat geen beleidsmatige aanpassingen. In de Voorjaarsnota 2025 was een nadeel voorzien van € 1.325.586. In deze Najaarsnota worden de ramingen nog eens bijgesteld. De ontwikkelingen rondom de pensioenvoorzieningen voor bestuurders, de septembercirculaire, het Sociaal Domein, de investeringen in de openbare ruimte, automatiseringskosten, financiering en enkele (grond)verkopen zijn hier onderdeel van. Deze Najaarsnota leidt tot een positieve bijstelling van € 2.586.289. Grote voordelen zijn er op de Algemene Uitkering (€ 1.089.000), de stelpost prijsstijgingen (€ 345.000), de automatiseringskosten (€ 400.000), de SPUK Stimulering sport (€ 225.700), de Combinatiefuncties (€ 112.000), het innovatiebudget Sociaal Domein (€ 100.000), de BUIG-gelden (€ 300.000), de maatwerkvoorzieningen jeugd (€ 200.000), de Omgevingsvisie (€ 250.000) en de kapitaallasten op investeringen (€ 350.000). Grote nadelen zijn er bij de pensioenvoorziening wethouders (€ 421.000), RSD inzake vakantiegeld (€ 551.000), RSD re-integratie (€ 110.000), RSD exploitatie (€ 136.000) en bij het wegwerken van wachtlijsten (€ 100.000). Het verwachte begrotingssaldo voor 2025 komt daarmee uit op € 1.260.703 positief.

Structureel hebben de voordelen op de automatiseringskosten (€ 400.000) en de huuropbrengsten van de kinderopvang in schoolgebouwen (€ 28.000 en € 31.500) doorwerking. Structurele nadelen zijn er vanwege de septembercirculaire (oplopend tot € 260.000 in 2029), de combinatiefuncties (€ 82.000) en RSD inzake vakantiegeld uitkeringen (€ 551.000).

In een aantal gevallen kunt u bij een onderdeel zowel een bijstelling van lasten als ook een even hoge bijstelling van de baten aantreffen. Deze zaken hebben weliswaar geen budgettaire consequenties, maar aangezien bij het opmaken van de jaarstukken zowel de lasten als ook de baten zo goed mogelijk geraamd dienen te zijn, vindt wel aanpassing van de budgetten plaats. Op die manier gaan we niet voorbij aan het budgetrecht van de raad.

In deze Najaarsnota wordt voorgesteld het overschot van de gelden voor de opvang van Oekrainers in de bestaande bestemmingsreserve Migratie en Integratie te storten. Verder wordt voorgesteld de bestemmingsreserve Parkmanagement nu volledig te benutten. Ook wordt aangekondigd dat de geplande onttrekkingen voor Beschermd wonen in 2025 niet plaats zullen vinden.

Een financieel overzicht per programma

Per programma is een samenvatting opgenomen van de mutaties met budgettaire consequenties. Onderstaand een totaaloverzicht van de verschillen per programma in één oogopslag.

Totalen Najaarsnota 2025

	2025	2026	2027	2028	2029
Programma 1	1.596.005	343.115	221.404	183.104	135.426
Programma 2	683.895	-744.432	-499.387	-499.387	-499.387
Programma 3	306.389	-224.295	-108.190	-8.190	-8.190
Saldo Najaarsnota 2025	2.586.289	-625.612	-386.173	-324.473	-372.151

Behandeling

Behandeling en vaststelling van de Najaarsnota 2025 door Raad vindt plaats in de raadsvergadering van 9 december 2025.

Totaal

Programma 1 Bestuur	Lasten	Baten	I/S
Accountantskosten	60.000		I
Fiscale adviezen	7.000		I
Wachtgeld wethouders	86.839		I
Vrijval voorziening wachtgeld		42.000	I
Pensioenen wethouders	421.000		I
Uitvoeringsprogramma participatiebeleid	-87.500		I
Reisdocumenten en rijbewijzen	35.000	75.000	I
Wet Open Overheid	30.000	30.000	I
Verkiezingen	-30.000		I
Gehandicapten parkeerkaarten		-16.000	I
Beleggingen		59.100	I
Rente voorziening GOG en RAWEB	21.982		I
Rente schatkistbankieren		29.000	I
Leegstand OZB		-23.000	S
Precariobelasting	15.000		I
Septembercirculaire		1.089.130	S
Stelpost prijsstijgingen	-345.000		I
VGGM brandweer	-11.980		S
Kosten automatisering RID	-400.000		S
Snippergroen		42.450	I
Gebouwenbeheer	-40.000		I
Kapitaallasten overhead	-30.666		I
Programma 2 Maatschappij	Lasten	Baten	
Overheidsparticipatie	-30.000		I
Burgerparticipatie	-27.500		I
Kleur uw buurt	-10.000		I
Leerplicht	-20.000		I
Kinderopvang	12.000		I
Onderwijsachterstanden beleid	26.600	26.600	I
Huur Droomgaard		28.000	S
IHP openbaar basisonderwijs	-25.750		I
Huur Innerwaard en Remigius		31.500	S
IHP bijzonder basisonderwijs	-15.000		I
Huisvesting voortgezet onderwijs	-87.000		I
SPUK stimulering sport		228.700	I
Vergoeding gymonderwijs		76.401	S
Openbaar groen	-94.000		I
Speeltoestellen	33.000		I
Combinatiefuncties	-112.000		S
Opvang Oekrainers	3.083.000	3.083.000	I
Jeugd en jongerenwerk	-50.000		I
Innovatiebudget Sociaal Domein	-100.000		I
Blijfwijk	106.000	106.000	I
Voorliggend GGZ	-100.000	-100.000	I
RSD vakantiegeld	551.000		S
Uitkeringen	-82.000		I
Re-integratie	110.000		I
RSD exploitatie	136.000		I

RSD bijzondere bijstand	63.000		I
RSD kinderopvang	63.000		I
BUIG		300.000	I
Sociale infrastructuur	27.900	27.900	I
Alleenverdieners problematiek	30.000		I
Minimabeleid	-15.000		I
Schuldhelpverlening	-25.000		I
Taakstelling nieuwkomers	-15.000		I
Wmo maatwerkvoorzieningen	88.000		I
Wegwerken wachtlijsten	100.000		I
Wmo hulpmiddelen	30.000		I
WVGGZ	32.000		I
Beschermd wonen	-642.000	-642.000	I
Maatwerkvoorzieningen jeugd	-200.000		I
POH	-33.000		I
Positieve gezondheid	-80.000		I
Openbare gezondheidszorg	-83.000		I
Kunstgrasveld Groessen	0		S
Vervangen sporttoestellen turnhal Triominos	0		S
Kapitaallasten onderwijs	-78.526		I
Kapitaallasten sport en groen	-84.518		I
Programma 3 Omgeving	Lasten	Baten	
Begraafplaatsen		-50.000	I
Openbare verlichting	80.000		I
Wegen binnen de bebouwde kom	50.000		I
Vrijtijdseconomie	17.500		I
Zwerfafval	-20.000		I
Seingraaf	110.000	110.000	I
Omgevingsplannen	-35.000		I
Landschapsbeleidsplan	-20.000		I
Omgevingsvisie	-250.000		I
Beleidsvisie buitengebied	-37.500		I
Bouw, aanleg en reclamevergunningen	15.000		I
Nationaal Isolatie Programma	562.376	562.376	I
CDOKE gelden	387.966	387.966	I
Energieloket	20.146	20.146	I
Grondexploitaties:			
Innofase	-9.560.000	-9.560.000	I
Vitaal Centrum	-1.260.000	-1.260.000	I
Graafstaete II	-1.200.000	-1.200.000	I
Centerpoort Noord II	-7.118.000	-7.118.000	I
Project Eversstraat	0	0	S
Voetpad Loo	0	0	S
Kerkstraat 1	0	0	S
Betonherstel brug B11	0	0	S
Kapitaallasten wegen, vri en mobiliteitsplan	-156.389	0	I
Totaal	-16.200.020	-13.613.731	

*bij de lasten is een positief bedrag een nadeel en een negatief bedrag een voordeel
bij de baten is een positief bedrag een voordeel en een negatief bedrag een nadeel
I staat voor incidenteel, S staat voor structureel*

Voor het meerjarenperspectief hebben de volgende onderwerpen gevolgen:

Totalen Najaarsnota 2025

	2026	2027	2028	2029
Leegstand OZB	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Septembercirculaire	-12.885	-174.596	-212.896	-260.574
Kosten automatisering RID	400.000	400.000	400.000	400.000
Gebouwenbeheer	-40.000			
Totaal Programma 1	343.115	221.404	183.104	135.426
Huur Droomgaard	28.000	28.000	28.000	28.000
IHP openbaar basisonderwijs	-25.750			
Huur Innerwaard en Remigius	31.500	31.500	31.500	31.500
IHP bijzonder basisonderwijs	-15.000			
Huisvesting voortgezet onderwijs	-87.000			
Vergoeding gymonderwijs	76.401	76.401	76.401	76.401
Speeltoestellen	-70.000			
Combinatiefuncties	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000
Jeugd en jongerenwerk	-50.000			
Blijfwijk	0	0		
RSD vakantiegeld	-551.000	-551.000	-551.000	-551.000
Kunstgrasveld Groessen	417	417	417	417
Vervangen sporttoestellen turnhal Triominos		-2.705	-2.705	-2.705
Totaal Programma 2	-744.432	-499.387	-499.387	-499.387
Omgevingsplannen	-35.000			
Omgevingsvisie	-150.000	-100.000		
Beleidsvisie buitengebied	-37.500			
Project Eversstraat		-4.100	-4.100	-4.100
Voetpad Loo	-1.067	-1.067	-1.067	-1.067
Kerkstraat 1		-2.295	-2.295	-2.295
Betonherstel brug B11	-728	-728	-728	-728
Totaal Programma 3	-224.295	-108.190	-8.190	-8.190
Saldo Najaarsnota 2025	-625.612	-386.173	-324.473	-372.151

Het effect van de septembercirculaire was nog niet meegenomen in de gepresenteerde saldi van de meerjarenbegroting 2026-2029. Deze zijn separaat via een kennisgeving aan de raad toegezonden. In deze Najaarsnota zijn alle gevolgen nu meerjarig verwerkt. De verwachte begrotingssaldi worden nu als volgt:

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo na vaststelling mjb 2026-2029	-1.325.586	767.421	42.064	889.850	2.087.481
Saldo Najaarsnota 2025	2.586.289	-625.612	-386.173	-324.473	-372.151
Saldo na de Najaarsnota	1.260.703	141.809	-344.109	565.377	1.715.330

In bovenstaande tabel is op de regel 'saldo na vaststelling meerjarenbegroting 2026-2029' in 2026 rekening gehouden met het voorstel om de OZB niet-woningen in 2026 en 2027 met 1,75% te verhogen vooruitlopend op het raadsbesluit.

Programma 1 Bestuur

Financieel overzicht programma 1 Bestuur

	Lasten	Baten
Accountantskosten	60.000	
Fiscale adviezen	7.000	
Wachtgeld wethouders	86.839	
Vrijval voorziening wachtgeld		42.000
Pensioenen wethouders	421.000	
Uitvoeringsprogramma participatiebeleid	-87.500	
Reisdocumenten en rijbewijzen	35.000	75.000
Wet Open Overheid	30.000	30.000
Verkiezingen	-30.000	
Gehandicapten parkeerkaarten		-16.000
Beleggingen		59.100
Rente voorziening GOG en RAWEB	21.982	
Rente schatkistbankieren		29.000
Leegstand OZB		-23.000
Precariobelasting	15.000	
Septembercirculaire		1.089.130
Stelpost prijsstijgingen	-345.000	
VGGM brandweer	-11.980	
Kosten automatisering RID	-400.000	
Snippergroen		42.450
Gebouwenbeheer	-40.000	
Kapitaallasten overhead	-30.666	
Saldo	-268.325	1.327.680

Het resultaat van programma 1 Bestuur is € 1.596.005 voordelig.

Financiële Autonome ontwikkelingen

Accountantskosten

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 95.000. De verwachte werkelijke kosten worden geschat op € 155.000 door extra werkzaamheden voor de jaarrekening 2024. Een incidenteel nadeel van € 60.000.

Daarnaast komen we op het budget van € 10.000 voor fiscale adviezen € 7.000 tekort t.o.v de begroting. Ook een incidenteel nadeel van € 7.000

Wachtgeld voormalig wethouders

Voormalig wethouders hebben recht op een wachtgelduitkering op grond van de Algemene Pensioenwet Politiek Ambtsdragers (APPA). Aan deze uitkering is een sollicitatieplicht verbonden en ook een verplichte begeleiding en ondersteuning door een re-integratiebedrijf. Voor de wachtgeldverplichtingen moet een voorziening worden getroffen. Bij de berekening daarvan zijn we uitgegaan van de maximale periode waarvoor de aanspraken kunnen bestaan (38 maanden).

Een voormalige wethouder had recht op een wachtgeld uitkering tot en met 11-07-2025. Door arbeidsongeschiktheid wordt tot de einddatum 9-8-2026 (AOW leeftijd) verlengd. Een incidenteel nadeel van € 86.839.

Door neveninkomsten van een voormalig wethouder kan een bedrag vrijvallen uit de voorziening. Hierbij gaat het om een bedrag van € 42.000. Een incidenteel voordeel.

Voorziening pensioenen wethouders

De pensioenrechten van (voormalige) wethouders worden momenteel door de gemeente Duiven in eigen beheer bijgehouden. De belangrijkste teller om de voorziening te bepalen is de rekenrente. Omdat de rekenrente t.o.v belansdatum 31-12-2024 nu gestegen is naar 2,954% is de verwachte kans op bijstorten nihil in 2025.

Per 1 januari 2028 wordt de Appa (Algemene pensioenverordening voor politieke ambtsdragers) overgeheveld naar de Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) en ondergebracht bij pensioenfonds ABP. Per 1-1-2028 wordt de totale pensioenvoorziening van Duiven gestort naar het ABP. Tot op heden is uitgegaan van een 100% dekkingsgraad bij overdracht. Nu is echter duidelijk geworden dat het ABP uitgaat van een dekkingsgraad van 115,2%. Hierdoor is het nu al noodzakelijk de voorziening aan te vullen tot 115,2%. Dit ook op advies van de accountant om het nadeel in 2025 te nemen.

Voor Duiven betekent dat:

Saldo per 1-1-2025 € 2.770.197

Bijstorten 15,2% - 421.070

Saldo na bijstorten € 3.191.267

Een incidenteel nadeel van € 421.000

Uitvoeringsprogramma Participatiebeleid

In het uitvoeringsprogramma Participatiebeleid staat budget voor een senior beleidsadviseur participatie voor € 87.500. Deze functie wordt vanaf augustus 2024 niet meer ingevuld. In verband met de tijdelijkheid van deze middelen (beschikbaar tot en met 2025) is er inmiddels een andere invulling gezocht en gevonden voor (een deel van) de taken van de senior beleidsadviseur participatie. Dit levert in 2025 een incidenteel voordeel op van € 87.500.

Reisdocumenten en rijbewijzen

Er zijn dit jaar meer reisdocumenten en rijbewijzen aangevraagd dan verwacht was op basis van de gegevens van de RVIG. De uitgaven voor inkomensoverdrachten zijn daardoor € 35.000 hoger. Hier tegenover staan echter ook hogere legesopbrengsten € 75.000. Het saldo van de inkomsten en uitgaven voor de rijbewijzen en paspoorten over 2025 valt daardoor € 40.000 hoger uit. Dit is een incidenteel voordeel. In 2026 is opnieuw begroot met de aantallen die zijn opgegeven door de RVIG.

Wet Open Overheid

De rijksgelden die gereserveerd zijn voor de implementatie van de wet open overheid (WOO) zullen in de toekomst nog nodig zijn voor het verder op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeente en het actief en passief openbaar maken van informatie. Daarom het verzoek het overgebleven geld van € 30.000 op te nemen in de bestemmingsreserve voor de WOO.

Dit project duurt nog tenminste tot en met 2027. Door gebrek aan capaciteit bij het cluster informatiemanagement en juridische zaken zullen deze gelden o.a. nodig zijn voor het inhuren van extra capaciteit voor het tijdig afhandelen van WOO-verzoeken en het opstellen en implementeren van nieuw beleid op het gebied van informatiemanagement. Tenslotte is het onzeker of iBabs gebruikt kan blijven worden als publicatieplatform voor het openbaar maken van informatie in het kader van de WOO. In geval dat niet zo is, zal er mogelijk geïnvesteerd moeten worden in een nieuw publicatieplatform

Verkiezingen

In de primitieve begroting 2025 van Duiven is een bedrag van € 70.500 opgenomen voor de kosten verkiezingen. De extra verkiezingen van de 2^e kamer worden door het ministerie in de algemene uitkering vergoed. Voor Duiven wordt hiervoor een bedrag van € 80.000 ontvangen. Van het totale bedrag van € 150.500 is maar € 60.500 noodzakelijk voor de verkiezingen op 29 oktober. Een voordeel op de directie uitgaven verkiezingen van € 90.000. Hiervan is € 60.000 ingezet in 2025 voor de inhuur om de capaciteit voor de verkiezingen te vergroten. Per saldo een incidenteel voordeel van € 30.000

Gehandicaptenparkeerkaarten

Er is besloten om in de legesverordening de leges gehandicapten parkeerkaart af te schaffen. Er zijn hierdoor geen inkomsten meer voor de gehandicapten parkeerkaarten. De aanmaak van de GPK gaat wel door en de kosten zullen gemaakt worden. Dit leidt tot een nadeel van € 16.000 in 2025. In 2026 is hier reeds rekening mee gehouden.

Beleggingen

In de voorjaarsnota 2025 is de opbrengst dividend terug geraamd naar € 56.000. In werkelijkheid is er in 2025 € 8.800 ontvangen van de BNG en € 106.300 van Alliander. Dat levert in 2025 een incidenteel voordeel op van € 59.100. In 2026 is al rekening gehouden met de meeropbrengst.

Kapitaallasten

Rente voorzieningen GOG en raweb

2% rente wordt er jaarlijks toegevoegd aan de voorzieningen groot onderhoud en de voorziening wegonderhoud. In de begroting is een bedrag geraamd van € 280.163 voor toevoeging aan rente voorzieningen RAWEB en GOG. De werkelijke rentetoevoeging is in 2025 € 302.145. Een incidenteel nadeel van € 21.982.

Rente baten schatkistbankieren

In de voorjaarsnota 2025 is nog uitgegaan van een sterke daling van de rente schatkistbankieren. Het banksaldo van de gemeente heeft zich in de afgelopen maanden echter positief ontwikkeld. Daardoor zal in totaal in dit jaar een bedrag van in totaal € 49.000 aan schatkistrente worden ontvangen. Een incidenteel voordeel van € 29.000.

OZB woningen en niet-woningen

Zoals door de Waarderingskamer is aangegeven, is dit jaar een extra controle uitgevoerd op agrarische objecten. Daarbij is gebleken dat bij een aantal objecten de objectafbakening niet juist was uitgevoerd was of dat ze niet aanmerking komen als niet-woning getaxeerd te worden. Volgens de norm geldt dat het WOZ-object als woning moet worden aangemerkt wanneer het woongedeelte meer dan 70% van de totale waarde uitmaakt. Alleen wanneer meer dan 70% van de waarde uit niet-woningdelen bestaat, blijft het object als niet-woning aangemerkt. Dit betekent dat de objectstatus is gewijzigd van *niet-woning* naar *woning*. Hierdoor worden de aanslagen voor het eigenarendeel en gebruikersdeel verminderd, en blijft enkel een aanslag OZB-eigenaar

op basis van het woningtarief over. De aanslagen zijn voor de objecten met de verkeerde objectafbakening is verminderd maar die worden later in het jaar opgelegd.

Daarnaast is naar aanleiding van bezwaren geconstateerd dat er meer sprake is van leegstand bij bedrijven, waaronder drie grote bedrijfshallen. Dit heeft geleid tot verminderingen voor de jaren 2024 en 2025. De aanpassingen en verminderingen leiden incidenteel tot een lagere opbrengst van € 23.000 en structureel van € 4.000.

Precariobelasting

In de VJN 2025 is voor de precariobelasting, in het kader van het project 'Financieel Gezond 2026', een opbrengst van € 25.000 opgenomen. De raad heeft een motie ingediend voor de invoering van de precariobelasting. Alle belastbare feiten voor de precariobelasting dienen te worden geïnventariseerd. Daarnaast vormt de inventarisatie de basis voor het opstellen van de tarieventabel, die in de verordening moet worden opgenomen. Zonder deze gegevens is het niet mogelijk een juiste berekening van tarieven en opbrengsten te maken. De incidentele kosten hiervan bedragen naar verwachting circa € 15.000.

Septembercirculaire

De gevolgen van de septembercirculaire zijn eerder al middels een kennisgeving aan de gemeenteraad doorgegeven. In deze Najaarsnota volgt de financiële verwerking. In de septembercirculaire zijn de accessen bijgewerkt en wordt een voorschot gegeven op de afrekening van het BTW-Compensatiefonds (BCF). Er zijn er een paar kleine taakmutaties en de nabetaling van de commissie van Ark (achterstallige gelden 2023 en 2024 voor Jeugdzorg) wordt nu ontvangen. Verder worden er mededelingen gedaan inzake de individuele referentiewaarden EMU-saldo mede-overheden 2025, de stand van zaken van de onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering, de "weeffout" Jeugdzorg en de landelijke vreemdelingen voorziening. In deze Najaarsnota worden de gevolgen voor de jaren 2025 tot en met 2029 verwerkt.

De uitkering uit het gemeentefonds voor Duiven stijgt in 2025 met € 1.616.403. De mutatie van de Integratie-Uitkering Participatie (€ 45.032) en de gelden voor de vervroegde Tweede Kamer verkiezingen (€ 82.241) worden budgettair neutraal verwerkt. De opgenomen stelpost voor de afrekening van het BCF (€ 400.000) wordt afgeboekt. Per saldo levert de septembercirculaire 2025 daarom voor 2025 een voordeel op van € 1.089.130. Voor 2026 levert de septembercirculaire een nadeel op van € 12.885, in 2027 € 174.596, in 2028 € 212.896 en in 2029 € 260.574.

De meicirculaire 2025 is na de vaststelling van de Voorjaarsnota al administratief verwerkt. De gemeenteraad is voor de behandeling van de Voorjaarsnota via een kennisgeving op de hoogte gesteld van de gevolgen van de meicirculaire. In de aanloop naar de programmabegroting is hier al rekening mee gehouden en dit heeft dus geen invloed meer op het saldo. De meicirculaire 2025 leverde voor 2025 een voordeel op van € 489.614.

Algemene baten en lasten

Stelpost prijsstijgingen

Bij het opstellen van de begroting is geraamd in lopende prijzen. Om gedurende het jaar onverwachte prijsstijgingen te kunnen opvangen is een stelpost prijsstijgingen van € 345.000 opgenomen. Van deze stelpost is tot dusver geen gebruik gemaakt. De verwachting is dat dit in 2025 ook niet meer gaat gebeuren. Daarom komt de stelpost in deze Najaarsnota voor 2025 te vervallen. Dat levert een incidenteel voordeel op.

Bijdrage VGGM brandweer

De gemeenten krijgen in totaal € 2,5 miljoen terug van het overschot 2024 bij VGGM. Voor Duiven gaat het om een bedrag van € 11.980. Een incidenteel voordeel.

Kosten automatisering RID

De bijdrage aan de RID kan structureel worden afgeraamd met € 400.000. Dit is het gevolg van lagere kapitaalslasten bij de RID en bij de raming in de begroting van de gemeente is er uitgegaan van een optimale groei in het kader van de toekomstvisie van de RID terwijl in het uiteindelijke besluit voor de minimale groeivariant is gekozen.

Snippergroen

Er zijn diverse perceeltjes grond verkocht in het kader van snippergroen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 42.450.

Gebouwenbeheer

In verband met het budget accommodatiebeleid zijn de eerste stappen gezet in 2025. Voor een onderzoek zijn er kosten gemaakt. Het proces om te komen tot accommodatiebeleid kan pas verder vorm krijgen in 2026. Hierdoor dient het budget in 2025 met € 40.000 te worden afgeraamd en in 2026 dient dit weer bijgeraamd te worden.

Overhead en vastgoed (kapitaallasten)

Door vertraging in de uitvoering en oplevering van investeringen in vervanging openbare verlichting voor LED-verlichting en andere vertragingen van kleinere investeringen ontstaat er een incidenteel voordeel op de kapitaallasten in Programma 1 van € 30.666.

Programma 2 Maatschappij

Financieel overzicht programma 2 Maatschappij

	Lasten	Baten
Overheidsparticipatie	-30.000	
Burgerparticipatie	-27.500	
Kleur uw buurt	-10.000	
Leerplicht	-20.000	
Kinderopvang	12.000	
Onderwijsachterstanden beleid	26.600	26.600
Huur Droomgaard		28.000
IHP openbaar basisonderwijs	-25.750	
Huur Innerwaard en Remigius		31.500
IHP bijzonder basisonderwijs	-15.000	
Huisvesting voortgezet onderwijs	-87.000	
SPUK stimulering sport		228.700
Vergoeding gymonderwijs		76.401
Openbaar groen	-94.000	
Speeltoestellen	33.000	
Combinatiefuncties	-112.000	
Opvang Oekrainers	3.083.000	3.083.000
Jeugd en jongerenwerk	-50.000	
Innovatiebudget Sociaal Domein	-100.000	
Blijfwijk	106.000	106.000
Voorliggend GGZ	-100.000	-100.000
RSD vakantiegeld	551.000	
Uitkeringen	-82.000	
Re-integratie	110.000	
RSD exploitatie	136.000	
RSD bijzondere bijstand	63.000	
RSD kinderopvang	63.000	
BUIG		300.000
Sociale infrastructuur	27.900	27.900
Alleenverdieners problematiek	30.000	
Minimabeleid	-15.000	
Schuldhelpverlening	-25.000	
Taakstelling nieuwkomers	-15.000	
Wmo maatwerkvoorzieningen	88.000	
Wegwerken wachtlijsten	100.000	
Wmo hulpmiddelen	30.000	
WVGGZ	32.000	
Beschermd wonen	-642.000	-642.000
Maatwerkvoorzieningen jeugd	-200.000	
POH	-33.000	
Positieve gezondheid	-80.000	
Openbare gezondheidszorg	-83.000	
Kunstgrasveld Groessen	0	
Vervangen sporttoestellen turnhal Triominos	0	
Kapitaallasten onderwijs	-78.526	
Kapitaallasten sportparken en groen	-84.518	

Saldo	2.482.206	3.166.101
--------------	------------------	------------------

Het resultaat voor programma 2 Maatschappij bedraagt € 683.895 voordelig.

Autonome ontwikkelingen

Overheidsparticipatie

Het budget projectkosten is niet ingezet om twee redenen: er was in de aanloop naar de Voorjaarsnota, in verband met financieel gezond, lang onduidelijkheid over de vraag of het budget voor het initiatievenloket beschikbaar zou blijven. Daarnaast waren er geen uitvoeringskosten voor Loo. Voor Groessen worden nog uitgaven verwacht. Het ontmoetingsplein in het kader van het wijkontwikkelingsplan van de wijkraad Duiven West is in 2024 afgerond.

Het budget kan met € 30.000 worden afgeraamd tot € 30.000. Dit is een incidenteel voordeel.

Burgerparticipatie

Het budget burgerparticipatie is niet volledig ingezet vanwege de onduidelijkheid over de invoering van het initiatievenloket. Voor de dorpsgesprekken worden nog uitgaven verwacht. Het budget kan daarmee met € 27.500 worden afgeraamd tot € 27.500. Dit betreft een incidenteel voordeel.

Kleur uw buurt

Op het budget voor Kleur uw Buurt worden nog uitgaven verwacht. Intussen blijkt dit budget jaarlijks aan de hoge kant en is de ervaring dat ongeveer de helft van het budget onbenut blijft. Voor 2025 kan het budget incidenteel met € 10.000 worden afgeraamd tot € 15.000. Vanaf 2026 is het budget reeds gehalveerd in het kader van de maatregelen rondom financieel gezond.

Leerplicht

Er is minder uitgegeven voor de module Leerplicht van de MGR dan vooraf begroot. Dit komt voornamelijk doordat een aantal aanvullende opdrachten niet volledig is uitgevoerd in het eerste kwartaal. Dit geldt alleen voor het jaar 2025. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 20.000.

Kinderopvang

Dit budget betreft uitgaven voor de inspecties die VGGM uitvoert op de kinderopvanglocaties. De hoogte van deze uitgaven fluctueert jaarlijks aan de hand van onder andere het aantal wijzigingsverzoeken dat binnenkomt en het aantal inspectierapporten met tekortkomingen. In 2025 vallen de kosten hoger uit dan begroot. Er zal incidenteel € 12.000 moeten worden bijgeraamd.

Onderwijsachterstandenbeleid

De uitkering is bedoeld voor het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal. De regeling loopt van 2023 tot en met 2026. Voor het jaar 2025 is de definitieve beschikking ontvangen. Op basis hiervan zal een bijstelling van het budget plaatsvinden van € 26.600.

Voor het jaar 2026 is de voorlopige beschikking ontvangen. Op basis van deze beschikking wordt voorgesteld om het budget met € 35.800 te verhogen. De middelen worden budgettair neutraal opgenomen.

Openbaar basisonderwijs

De huuropbrengsten van de kinderopvang in de Droomgaard dienen nog structureel opgenomen te worden. Jaarlijks zal hiervoor een bedrag van € 28.000 ontvangen worden. Daarnaast vallen de uitgaven voor het opstellen van het IHP niet in het jaar 2025 maar in het eerste kwartaal 2026. Het budget dient in 2025 derhalve met € 25.750 te worden afgeraamd en in 2026 te worden bijgeraamd.

Bijzonder basisonderwijs

De huuropbrengsten van de kinderopvang in IKC Remigius dienen nog structureel opgenomen te worden. Jaarlijks zal hiervoor een bedrag van € 31.500 ontvangen worden. Daarnaast vallen de uitgaven voor het opstellen van het IHP niet in het jaar 2025 maar in het eerste kwartaal 2026. Het budget dient in 2025 derhalve met € 15.000 te worden afgeraamd en in 2026 te worden bijgeraamd.

Huisvesting voorgezet onderwijs

Uitgaven met betrekking tot het project definitiefase Heerenmäten/Zonegge worden door de penvoerder gemeente Zevenaar pas in 2026 doorbelast aan de gemeente Duiven. Het budget moet in 2025 daarom met € 87.000 worden afgeraamd en in 2026 worden bijgeraamd.

SPUK Stimulering sport

Vanaf 2019 is de btw vrijstelling op het gelegenheid geven tot sport komen te vervallen. Dat betekent dat de btw op de investeringen en exploitatie op het gebied van sport een kostenpost vormt. Om het btw nadeel te compenseren is de specifieke uitkering stimulering sport in het leven geroepen. Voor 2025 is op basis van de afgelopen jaren een bedrag uitgekeerd van € 228.700.

Sportaccommodaties

De vergoeding voor gymonderwijs valt aanzienlijk hoger uit dan geraamd. Het budget dient structureel verhoogd te worden met een bedrag van € 66.258 voor het Triominos en € 10.143 voor het Wijkhuis van Droo.

Openbaar groen

Er komen nauwelijks tot geen vragen van inwoners die zelf een stuk openbaar groen willen beheren. Hierdoor zijn er minder uitgaven dan begroot. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 94.000 wat in 2025 wordt afgeraamd.

Het betreft extra personele inzet voor € 46.000 en ook het uitvoeringsbudget voor € 48.000.

Speeltoestellen

Uit de jaarlijkse inspectie van de speeltoestellen blijkt dat er veel gerepareerd moet worden en dat er toestellen niet meer veilig zijn. Het areaal is sterk verouderd, waardoor aanvullende middelen nodig zijn voor onderhoud, reparatie en het verwijderen van speeltoestellen. Naar aanleiding van de veiligheidsinspectie in 2025 is eenmalig € 103.000 extra benodigd. Omdat niet alles in 2025 kan worden gerepareerd in verband met o.a. levertijden van materialen wordt voorgesteld om € 33.000 in 2025 en € 70.000 in 2026 bij te ramen. De laatste inspectie geeft ook inzicht in de veroudering en de structureel hogere kosten die daar de komende jaren bij horen. Eventuele structurele aanpassingen van budgetten zullen we meenemen in de Voorjaarsnota 2026.

Combinatiefuncties

Binnen het project financieel gezond is een fout gemaakt in het budget van de combinatiefunctionarissen (Beweegteam & cultuurcoaches). Dit budget bestaat uit een rijksdeel van 40% en een verplicht deel van de gemeente van 60%. Om hier aan te voldoen is het noodzakelijk om vanaf 2026 structureel een bedrag van € 82.000 op te nemen voor de combinatiefunctionarissen. Op basis van deze verhouding moet er incidenteel in 2025 een correctie plaatsvinden. Het af te ramen bedrag is € 112.000 in Duiven.

Opvang Oekraïners

Voor de opvang van Oekraïners is een specifieke uitkering aangevraagd voor het realiseren en exploiteren van de opvang en verstrekkingen aan ontheemden uit Oekraïne. Het betreft de locaties Schoolstraat 9 en 14, Den Oldenhoek 6a, Goudenregenstraat 1 en Helstraat 16. In 2025 is een voorschot voor de opvang locaties Oekraïners verleend van € 3.083.000. Dit voorschot bestaat grotendeels uit het normbedrag van € 44 per opvangplek per dag. De verwachte kosten worden geschat op € 1.700.000. Nu de oorlog in Oekraïne al ruim drie jaar duurt dringt de accountant erop aan de lasten en baten op te nemen in onze ramingen. Eerder werd in de jaarrekening alleen het saldo gepresenteerd. Om onrechtmatigheid in de controle te voorkomen nemen deze ramingen nu budgettair neutraal op.

Er wordt een positief saldo verwacht over 2025. Er wordt voorgesteld om het positieve resultaat in de bestemmingsreserve Migratie en Integratie te storten.

Jeugd- en jongerenwerk

De in de voorjaarsnota opgenomen projectkosten van € 50.000 (incidentele middelen) worden niet meer in 2025 verwacht. Derhalve worden de kosten in 2026 gemaakt. De uitvoering heeft langer nodig. We stellen voor om deze middelen beschikbaar te stellen in 2026.

Innovatiebudget Sociaal Domein

Er blijft incidenteel een budget over op het innovatiebudget Sociaal Domein. Dit jaar willen we dat deels nog inzetten voor het inhuren van een projectleider voor de vormgeving van een sterke lokale toegang en sterke lokale teams, als onderdeel van de landelijke opgave Hervormingsagenda Jeugd. We stellen voor om incidenteel een bedrag van € 100.000 af te ramen.

Vanaf volgend jaar zetten we dit budget in voor het nieuwe uitvoeringsprogramma sociaal domein.

Blijfwijk

Het programma Blijfwijk heeft drie budgetten: IZA gelden, beschikking Dorpendeal en programma wijk- en dorpsgericht werken. De IZA gelden worden besteed aan een communicatiecampagne en ter stimulering van initiatieven van inwoners. Met de gelden uit de Dorpendeal is een wijkverbinder aangenomen. De wijkverbinder legt de verbinding tussen inwoners en dient als verlengstuk van de alliantie in de wijk. Tot slot worden de gelden uit wijk- en dorpsgericht werken besteed aan materiaalkosten en begeleiding voor het opstellen van een leerplan. In 2025 bedraagt het projectbudget € 106.000 en voor de jaren 2026 en 2027 € 60.000. Dit wordt budgettair neutraal opgenomen in de begroting.

Voorliggend GGZ

In de begroting 2025 is een bedrag van € 100.000 opgenomen voor het realiseren van voorliggende voorzieningen in het kader van beschermd wonen, beschermd thuis. Dit geld wordt nog niet ingezet in 2025. De middelen werden vanuit bestemmingsreserve beschermd wonen gedekt en voorgesteld wordt om de dekking vanuit de bestemmingsreserve beschermd wonen te laten vervallen.

Regionale Sociale Dienst Participatiewet

RSD Uitkeringen – Er is € 551.000 vakantiegeld voor uitkeringsgerechtigden structureel niet meegenomen bij het inboeken van de betalingen aan de RSD begin dit jaar. Dit dient alsnog in de begroting 2025 te worden meegenomen.

We verwachten een plus van € 82.000 op het BUIG budget verstrekkingen, uitgaande van een redelijk pessimistische prognose. Op het re-integratiebudget verwachten we een tekort van € 110.000. Er is fors meer ingezet op uitstroom naar werk, ook bij inwoners met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt. Daardoor neemt de uitstroom naar werk steeds meer toe.

RSD Exploitatie. Een nabetaling van € 136.000 door een correctie over de jaren 2023-2024 op basis van jaarrekening SDL. Tijdens de accountantscontrole 2024 bij de SDL/RSD bleken er openstaande verrekeningen te zijn welke dit jaar alsnog in rekening zijn gebracht.

Op basis van de tussentijdse afrekeningen van de RSD worden hogere kosten verwacht voor bijzondere bijstand dit jaar. Dit is het gevolg van een groter aantal ontvangen aanvragen dan vooraf voorzien. Het incidenteel bij te ramen bedrag bedraagt € 63.000.

De kosten vallen hoger uit voor het budget Kinderopvang op basis van prognose kostenontwikkeling van de RSD. Het bij te ramen bedrag is € 63.000.

BUIG – De definitieve bijstandbudgetten 2025 zijn bekend geworden. Over dit jaar wordt er een bedrag van € 300.000 meer ontvangen dan begroot.

Sociale infrastructuur

In de meicirculaire zijn extra middelen opgenomen in de integratie uitkering Participatie voor het impulsbudget sociale infrastructuur. Dit budget is bedoeld om sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Zij bieden ontwikkelplekken aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat om een landelijke impuls van € 35 miljoen, verdeeld over gemeenten. De verdeling is gebaseerd op het aantal inwoners in het gemeentelijk doelgroepenregister. We willen dit budget gebruiken om meer ontwikkelplekken te realiseren en de samenwerking in de regio te versterken. Voorgesteld wordt om de toegekende bedragen structureel op te nemen in de begroting. De integratie-uitkering is budgetneutraal opgenomen binnen het budget voor sociale werkvoorziening. Voorgesteld wordt om hiervoor een apart budget te creëren, Dit gebeurt budgettair neutraal. Voor 2025 betreft het een bedrag van € 27.900, oplopend tot € 37.100 in 2029. Zo wordt bijgedragen aan een inclusieve arbeidsmarkt en duurzame kansen voor onze inwoners.

Alleenverdienersproblematiek

In de meicirculaire is geld voor de tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. Op basis van de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek verstrekken gemeenten in de periode 2025-2027 een vaste tegemoetkoming aan alleenverdienershuishoudens die door een ongunstige samenloop van regelingen te weinig toeslagen ontvangen en hierdoor een inkomen onder het bestaansminimum hebben. Gemeenten ontvangen voor de uitvoering van deze regeling middelen op basis van de hoogte van de tegemoetkoming voor dat jaar (inclusief verschuldigde eindheffing), het verwachte aantal rechthebbende huishoudens in de gemeente en uitvoeringskosten. Het aantal verwachte rechthebbende huishoudens per gemeente is mede gebaseerd op een analyse door de Belastingdienst. Omdat het definitieve aantal pas later bekend is, is het belangrijk dat we nu al voldoende middelen hebben. Zo kunnen we de regeling goed uitvoeren en inwoners tijdig helpen. We vragen om het toegekende bedrag van € 30.000 beschikbaar te stellen.

Minimabeleid

Doordat de subsidie aan Stichting Leergeld grotendeels wegviel is er een incidenteel voordeel van € 15.000. De stichting is in de eerste drie kwartalen van 2025 niet actief geweest. Inmiddels zijn zij weer volledig in de lucht.

Schuldhelpverlening

Er resteert incidenteel € 25.000 op de post projectkosten. Deze kosten vallen lager uit dan eerder geraamd. Er hebben geen grootschalige projecten plaatsgevonden. In 2026 staat de doorontwikkeling van vroegsignalering bij schuldhelpverlening gepland.

Taakstelling nieuwkomers

De prognose is een incidenteel voordeel van € 15.000. Enkele kosten, zoals taalonderwijs en participatie-activiteiten van statushouders, worden verantwoord binnen de SPUK gelden Inburgering. Dit leidt tot een lagere uitgave op de reguliere uitvoeringskosten.

WMO

In de voorjaarsnota van 2025 is het budget voor de Wmo verhoogd met € 200.000. Toch verwachten we dat we dit jaar € 88.000 tekortkomen voor maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo.

In 2024 kregen meer mensen hulp via de Wmo, zowel bij basis begeleiding als bij specialistische begeleiding. In 2025 is dat aantal niet afgenomen, dus de kosten zijn ook niet lager geworden. Bovendien zijn de lonen bij zorgorganisaties gestegen, waardoor gemeenten meer moeten betalen voor deze hulp. In 2025 hebben er meer inwoners deelgenomen aan activerend werktrajecten door onder andere meer inzet op deze trajecten. Dit zorgt voor hogere uitgaven op het activerend werk.

De raad heeft meerdere raadvragen gesteld over de wachtlijsten Wmo en in een motie op 19 juni opgeroepen deze weg te werken. Op 1 juli is aan de raad een kennisgeving aangeboden. In deze kennisgeving is melding gemaakt van de stand van zaken wachtlijsten Wmo en andere achterstanden in de uitvoering van het Sociaal Domein. De raad heeft middels een motie opdracht gegeven om de wachtlijsten weg te werken. Hiervoor is er een incidentele budget van € 100.000 nodig geweest. Hiermee is de achterstand in meldingen Wmo weggewerkt. Vervolgens wordt de achterstand in verlengingen Wmo-voorzieningen weggewerkt. De verwachting is dat dit voor het einde van het jaar is afgerond.

Wmo hulpmiddelen

In de voorjaarsnota 2025 is het budget verhoogd met € 45.000. Door stijgende kosten van hulpmiddelen, is deze bijstelling niet voldoende. We verwachten een incidenteel tekort van € 30.000.

Bescherm Wonen / Beschermd Thuis

6328 Wvggz tekort in Duiven € 32.000:

Dit tekort is de wijten aan het feit dat er een tijdelijke oplossing gevonden moest worden voor kwetsbare inwoners, ter voorkoming van escalatie van de situatie.

Bestemmingsreserve beschermd wonen

In de najaarsnota 2023 zijn er budgetten bijgeraamd voor de invoering van beschermd wonen bij de gemeenten. Deze kosten worden niet meer gemaakt omdat de invoering van de woonplaatsbeginsel beschermd wonen wederom is uitgesteld. Hierbij vervalt ook de dekking vanuit de bestemmingsreserve beschermd wonen.

Maatwerkvoorzieningen Jeugd

Op basis van de laatste prognoses (zie monitor Q2 Sociaal domein) geven we minder uit aan individuele voorzieningen Jeugd dan dat er begroot is voor dit jaar.

Het verschil wordt veroorzaakt omdat er momenteel minder (en minder zware) verblijfsvoorzieningen zijn geïndiceerd. Omdat we vanaf 3^e kwartaal 2025 bezig zijn met het wegwerken van de wachtlijsten voor aanvragen, worden er waarschijnlijk meer voorzieningen toegekend en kunnen de uitgaven nog oplopen. En de onzekerheid blijft dat er toch nog zware voorzieningen moeten worden ingezet in 2025. Ondanks deze onzekerheden stellen we voor om incidenteel een bedrag van € 200.000 af te ramen.

Praktijk Ondersteuner Huisartsen (POH)

Het budget voor de POH in Duiven kan niet geheel opgevuld worden door één persoon, daardoor vallen de kosten dit jaar lager uit. Het gaat om een bedrag van € 33.000. Tegelijk zijn er signalen dat er meer inzet nodig is maar de op te vullen uren te weinig zijn om daar iemand voor aan te stellen. Eind Q4 2025/ begin Q1 2026 wordt een evaluatie geschreven over de POH. Hieruit komt een voorstel over hoe dit in de toekomst (verder) vorm krijgt. Dit voorstel zal in de VJN 2026 opgenomen worden omdat dit mogelijk de begroting beïnvloed.

Positieve Gezondheid

Van het budget voor Positieve Gezondheid is in 2025 een deel niet uitgegeven. Dat komt doordat we een meevaller hadden bij de afrekening van subsidies die eerder zijn verstrekt in 2023 en 2024. Daarnaast zijn de kosten voor de Jeugdgezondheidszorg betaald uit de SPUK-middelen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 80.000.

Openbare Gezondheidszorg

Het budget voor Openbare Gezondheidszorg is in 2025 niet volledig gebruikt. Dit komt vooral doordat we van de VGGM een positieve eindafrekening hebben ontvangen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 83.000.

Administratieve wijzigingen

Daarnaast vinden er administratieve begrotingswijzigingen plaats tussen de taakvelden in verband met wijzigingen van wetsvoorschriften conform de BBV-regels. Aan deze wijzigingen zijn geen budgettaire gevolgen verbonden.

Investeringskredieten

2e kunstgrasveld Groessen

Voor de aanleg van het 2e kunstgrasveld Groessen zijn drie kredieten, te weten voor het hekwerk, het kunstgras en de onderbouw. Bij het hekwerk is het krediet toereikend. Voorstel is om van het krediet € 25.000 over te boeken naar het krediet voor de onderbouw aangezien daar een tekort is van bijna € 25.000. Door de langere afschrijvingstermijn op de onderbouw veroorzaakt dit een verlaging van de jaarlijkse kapitaallasten € 417.

Vervangen sporttoestellen turnhal Triominos

In de turnhal van sportcomplex Triominos zijn recent diverse verende vloeren en een trampoline afgekeurd voor gebruik. Vervanging was ingepland in een investeringsplan voor Triominos maar er zijn enkele wijzigingen op dat plan nodig. Op totaalniveau is er geen extra krediet nodig, wel leidt de aanpassing tot een kleine verschuiving in kapitaallasten. Door het krediet inrichting kantine

Triominos 2025 hiervoor samen te voegen met het krediet vervanging turnvloer Triominos, is vanaf 2027 € 2.705 nodig voor de extra kapitaallasten.

Scholen, ventilatiesystemen, openbare verlichting (kapitaallasten)

Vanwege onderbezetting, de capaciteitsproblemen bij uitvoerende partijen en doordat sommige projecten meerjarig tot uitvoering worden gebracht ontstaat vertraging in de uitvoering van investeringen. Door die vertraging in de uitvoering en oplevering van investeringen met betrekking tot scholen, investering in ventilatie binnen scholen, vervanging openbare verlichting voor LED-verlichting en andere vertragingen van kleinere investeringen ontstaat er een incidenteel voordeel op de kapitaallasten in Programma 2 van € 163.044.

Programma 3 Omgeving

Financieel overzicht programma 3 Omgeving

	Lasten	Baten
Begraafplaatsen		-50.000
Openbare verlichting	80.000	
Wegen binnen de bebouwde kom	50.000	
Vrijetijdseconomie	17.500	
Zwerfafval	-20.000	
Seingraaf	110.000	110.000
Omgevingsplannen	-35.000	
Landschapsbeleidsplan	-20.000	
Omgevingsvisie	-250.000	
Beleidsvisie buitengebied	-37.500	
Bouw, aanleg en reclamevergunningen	15.000	
Nationaal Isolatie Programma	562.376	562.376
CDOKE gelden	387.966	387.966
Energie loket	20.146	20.146
Grondexploitaties:		
Innofase	-9.560.000	-9.560.000
Vitaal Centrum	-1.260.000	-1.260.000
Graafstaete II	-1.200.000	-1.200.000
Centerpoort Noord II	-7.118.000	-7.118.000
Project Eversstraat	0	
Voetpad Loo	0	
Kerkstraat 1	0	
Betonherstel brug B11	0	
Kapitaallasten wegen, vri en mobiliteitsplan	-156.389	
Saldo	-18.413.901	-18.107.512

Het resultaat van programma 3 Omgeving is € 306.389 voordelig.

Financiële Autonome ontwikkelingen

Begraafplaatsen

Er zijn minder legesopbrengsten dan begroot voor de begraafplaatsen. We verwachtten een opbrengst voor 2025 van € 144.000. Voor een groot deel is dit een gevolg van een sterk verminderde vraag. Voorlopig gaan we uit van een incidentele tegenvaller in 2025. Wanneer de opbrengsten in de komende jaren ook tegenvallen vraagt dat om een nader onderzoek. Ten opzichte van de raming verwachten we een nadeel van € 50.000, deze beoordelen we voor nu als incidenteel.

Openbare verlichting

Vanaf 2022 zijn de tarieven voor energiekosten sterk gestegen. De afgelopen jaren is dit enigszins gestabiliseerd. Voor 2025 is de prijsstijging nog niet meegenomen en is uitgegaan van het oude prijspeil van 2022. Door de start met het vervangen naar LED-verlichting zullen de onderhoudskosten lager uitvallen over 2025. Per saldo is € 80.000 extra nodig voor openbare verlichting. Verwacht wordt dat de totale energiekosten overeenkomen met de uitgaven in 2024.

Wegen binnen de bebouwde kom

In de zomer van 2025 zijn nog enkele nagekomen nota's over 2024 binnengekomen voor het maaien van bermen voor een bedrag van € 20.000. Daarnaast zijn de tarieven voor het maaien flink gestegen, samen met de nagekomen nota's veroorzaakt dit per saldo een incidenteel nadeel van € 50.000.

Vrijtijdseconomie

Op verschillende plaatsen binnen de gemeente Duiven staan meterkasten die voor een variëteit aan activiteiten gebruikt worden. Momenteel is een werkgroep bezig om in beeld te krijgen wie welke kasten op bepaalde momenten in gebruik heeft en aan wie kosten van het verbruik doorbelast kunnen worden. Voor het jaar 2025 is dit nog niet te realiseren, het budget dient derhalve incidenteel met € 17.500 bijgeraamd te worden aangezien de kosten hoger liggen dan de geraamde kosten.

Zwerfafval

Van het budget voor zwerfafval is € 20.000 niet besteed en geeft een incidenteel voordeel. Het uitvoeringsplan is in juli goedgekeurd en opgestart. Hierdoor is de geplande jaarplanning niet volledig uitgevoerd en zijn minder werkzaamheden verricht dan oorspronkelijk voorzien.

Seingraaf

Bij de verkoop van het bedrijventerrein Seingraaf is in het verleden is een bestemmingsreserve gevormd om een parkmanagementorganisatie op te starten. Eind 2025 worden de eerste stappen hierin gezet en dient de bestemmingsreserve hiervoor vrijgemaakt te worden. De gehele bestemmingsreserve ter grootte van € 110.000 dient vrij te vallen ten gunste van het betreffende budget.

Omgevingsplannen

In het kader van de Omgevingswet is het noodzakelijk om in het nieuwe omgevingsplan actuele welstandsregels op te nemen. Daartoe moet een nieuwe Welstandsnota worden opgesteld. Voor het traject richting een nieuwe welstandsnota, inclusief cultuurhistorische inventarisatie, is eenmalig € 35.000 benodigd. Deze is reeds verwerkt in de Voorjaarsnota 2025. Vanwege onderbezetting is het project om te komen tot een nieuwe Welstandsnota nog niet opgestart en wordt dit doorgeschoven naar 2026. De verwachting is dat de nieuwe Welstandsnota in het jaar 2026 wordt opgeleverd en de investeringen daartoe in hetzelfde kalenderjaar worden gedaan. Het gevraagde budget van € 35.000 dient overgeheveld te worden van 2025 naar 2026.

Landschapsbeleidsplan

Het opstellen van het landschapsonwikkelingsplan (LOP) is uitgesteld in afwachting van het ontwikkelingskader voor het buitengebied en het uitvoeringsprogramma biodiversiteit. Hierdoor wordt het budget incidenteel met € 20.000 afgeraamd.

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is gelet op nieuwe wetgeving vanuit het Rijk en ontwikkelingen in de GMR toe aan een herijking/actualisatie. Hiervoor is € 250.000 opgenomen in de Voorjaarsnota 2025. Het proces om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie is niet te kaderen in één kalenderjaar en kent een lange doorlooptijd. Het gehele budget van € 250.000 moet om deze reden afgeraamd worden in 2025 en in 2026 met € 150.000 en in 2027 met € 100.000 bijgeraamd worden. Start van het traject is voorzien in januari 2026.

Beleidsvisie buitengebied

Om dit ontwikkelkader/beleidsvisie buitengebied op te kunnen stellen is, naast ambtelijke capaciteit, budget nodig om een projectleider, expertise en tekencapaciteit in te kunnen huren. Voor 2025 is hiervoor € 75.000 begroot. Het project is in 2024 opgestart maar kent een langere doorlooptijd. Het project loopt door tot de zomer van 2026 en zal dan afgerond zijn. Van het budget voor 2025 dient € 37.500 afgeraamd te worden en voor 2026 moet dit weer bijgeraamd worden.

Bouw-, aanleg en reclamevergunningen

In het kader van de vergunning- en bezwaarprocedure Aldi is het nodig om juridische hulp in te schakelen. Tevens is meer inzet nodig op constructieberekeningen van het constructiebureau dan verwacht. Door ontbreken van expertise op het gebied van kostendekkendheidsberekening leges omgevingsvergunning, is een bureau ingeschakeld om dit voor ons te doen. Deze zaken samen hebben extra uitgaven met zich mee gebracht en geven een incidenteel nadeel van € 15.000.

Circulaire economie

Het nationaal isolatieprogramma heeft als doel het isoleren van woningen. Hiervoor is de regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woning in het leven geroepen. In 2025 is hiervoor een bedrag ontvangen van € 562.376. Deze regeling loopt over meerdere jaren. Dit bedrag is budgettair neutraal: als we minder uitgeven dan ontvangen, gaat het restant naar het komende jaar.

Tijdelijke regeling voor capaciteit overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). De gemeente heeft in 2025 een bedrag ontvangen van € 841.218. Dit betreft een regeling over meerdere jaren en dient als budgettair neutraal opgenomen te worden. Het overschot dient te worden meegenomen naar de komende jaren. Zowel aan de uitgaven als inkomsten kant was een budget geraamd van € 453.252. Deze dienen verhoogd te worden met € 387.966.

Subsidie project energieloket Duiven, hiervoor is van de provincie een bedrag van € 20.146 ontvangen. Deze subsidieregeling betreft de jaren 2025-2027. Voor 2025 is 1/3de besteed en dient het restant overgeheveld naar de komende jaren. Het budget is budgettair neutraal en dient zowel aan de uitgaven- als inkomsten kant opgenomen te worden voor € 20.146 subsidie.

Grondexploitaties

De begroting en de grondexploitaties, na herziening bij de jaarrekening 2024, worden in lijn met elkaar gebracht. Daarnaast zijn er nog een aantal afwijkingen geconstateerd. Per grondexploitatie wordt een toelichting gegeven op de afwijking. Alle aanpassingen worden budgettair neutraal verwerkt.

Innofase

De verwachting was dat in 2025 een bedrag binnen zou komen van € 9.560.000 in verband met grondverkoop. Deze verkoop is niet doorgedaan, de gronden zullen waarschijnlijk verkocht worden in 2026/2027.

Vitaal Centrum

Het Vitaal Centrum Duiven bestaat uit een aantal deelprojecten.

Doordat de ontwikkelingen WPRI en Remigiusplein vertraging hebben opgelopen, zijn werkzaamheden ten behoeve van WPRI en Remigiusplein naar 2026 geschoven.

In 2025 was er voor deze projecten € 500.000 (WPRI) en € 150.000 (Remigiusplein) begroot.

Ook voor het woonpark zijn een deel van de werkzaamheden verschoven naar 2026, als gevolg van vertraging. Hiervoor was € 260.000 begroot.

Daarentegen is er bij het woonpark wel € 200.000 aan extra kosten gemaakt bij de aanleg van het fietspad.

Tenslotte is er bij het project VCD - Droopad in 2025 € 150.000 uitgegeven aan sloopkosten. Deze waren in 2026 begroot.

Graafstaete

Doordat er beroep is aangetekend bij het plan voor Graafstaete II, zijn de werkzaamheden voor het bouw- en bedrijfsrijp maken uitgesteld naar 2026 en verder.

Dit betekent dat de geplande werkzaamheden in 2025 ad € 1.200.000 zijn uitgesteld.

Centerpoort Noord II

In de begroting was uitgegaan dat er in 2026 € 7.118.000 verkocht zou worden aan gronden.

De verkoop van deze gronden heeft al in 2025 plaatsgevonden.

Investeringskredieten

Project Everstraat

Binnen het project Eversstraat zijn kostenverhogende omstandigheden. Er is teerhoudend asfalt aangetroffen en de fundering blijkt te bestaan uit slakken. Dit moet verwijderd worden waardoor de kosten hoger worden.

Daarnaast is het projectgebied iets uitgebreid in verband met de aansluiting op de woningbouwontwikkeling Sloetstraat/St. Antoniusstraat. We nemen dit deel mee binnen het project. In dit deel wordt de waterleiding vervangen. De reden hiervoor is dat anders binnen enkele jaren groot onderhoud moet worden gepleegd en nu kunnen klimaat adaptieve maatregelen zoals aanbrengen extra groen en afkoppelen worden genomen. We maken hier werk met werk en we beperken de overlast voor de samenleving. Daarnaast zijn de aanlegkosten vanaf de start van de voorbereiding gestegen, hiervan hebben we eerder algemene melding in de voorjaarsnota gemaakt. De totale extra kosten zijn geraamd op € 246.000. De kapitaallasten bedragen € 9.020 per jaar.

Voetpad Loo

Ter uitvoering van de door de raad aangenomen motie inzake het onderzoeken van de mogelijkheden voor een voetpad aan de Loostraat in Loo, wordt voorgesteld een voorbereidingskrediet van € 20.000 beschikbaar te stellen. Dit krediet maakt het mogelijk om de benodigde onderzoeken uit te voeren en de verdere voorbereiding van het project op te starten. De bijbehorende kapitaallasten bedragen € 1.067 per jaar vanaf het jaar 2026.

Kerkstraat 1, Van Giesbeeksestraat tot brug

Tijdens de uitvoering van het project is gebleken dat de bestaande puinfundering van zeer slechte kwaliteit was. Hierdoor moest de fundering worden aangepast, wat heeft geleid tot een extra

kostenpost en dient krediet verhoogd te worden met € 51.000. De bijbehorende kapitaallasten bedragen € 1.870 per jaar vanaf het jaar 2026.

Betonherstel en aanbrengen membraam brug B11

Het krediet is eind 2024 ten onrechte afgesloten, hoewel het project nog niet afgerond was. Er was een restantkrediet van ca. € 45.781. In 2025 is het project afgerond. De gemaakte kosten in 2025 zijn € 21.854, verzoek is het restantkrediet uit 2024 opnieuw op te nemen en hier alsnog voor te benutten. De kapitaallasten die voortkomen uit deze uitgaven bedragen € 1.165 per jaar vanaf het jaar 2026.

Wegen,civiele kunstwerken, VRI, openbare verlichting, fonteininstallatie en mobiliteitsplan (kapitaallasten)

Vanwege onderbezetting, de capaciteitsproblemen bij uitvoerende partijen en doordat sommige projecten meerjarig tot uitvoering worden gebracht ontstaat vertraging in de uitvoering van investeringen. Door die vertraging in de uitvoering van investeringen met betrekking tot aanpassen wegen, vervanging civiele kunstwerken, vervanging verkeersregelinstallatie, vervanging openbare verlichting voor LED-verlichting, vervanging fonteininstallatie, projecten uit het Mobiliteitsplan en het wegvallen van investeringen in verband met de overgang naar Circulus ontstaat er een incidenteel voordeel op de kapitaallasten in Programma 3 van € 156.389.

Bijlagen

Af te sluiten kredieten

Nummer:	Omschrijving	Begroot bedrag	Datum afsluiten
701905	Vervangen verlichting door LED Eilandplein	11.871	01-01-2026
706202	Betonherstel en aanbrengen membraan brug B11	100.000	01-01-2026
706203	Vervangen keermuur K8 Reigerpad	150.000	01-01-2026
706428	Verkeersmaatr. Klarinetstraat/Opaal	80.000	01-01-2026
706432	Parkeren woonwijken 2024	20.000	01-01-2026
706433	Parkeren woonwijken 2025	20.000	01-01-2026
706434	Projecten uit de samenleving 2023	40.000	01-01-2026
706507	Vervanging armaturen openbare verlichting 2024	110.000	01-01-2026
707019	Nieuwgraafsestraat van Roelofsweg tot gemeentegrens	390.000	01-01-2026
711414	2e kunstgrasveld Groessen Hekwerken	90.000	01-01-2026
711415	2e kunstgrasveld Groessen kunstgras	300.000	01-01-2026
711416	2e kunstgrasveld Groessen onderbouw	200.000	01-01-2026
711628	MHC Westerduiven onderbouw veld 1	75.000	01-01-2026
711629	MHC Westerduiven kunstgras veld 1	125.000	01-01-2026
711630	MHC Westerduiven hekwerken veld 1	180.000	01-01-2026
711801	Kunst Eilandplein	15.150	01-01-2026
714512	Herinrichting groen Groessen	82.000	01-01-2026
720039	Ombouwen VGS naar VGS 2.0	150.000	01-01-2026